

Tanıtım

Tema: Beşerî Sistemler ve Süreçler

Konu: Nüfus Politikaları

Alt Konu: Nüfus Politikası Nedir? - Nüfusla İlgili Fırsatlar ve Sorunlar - Ülkelerin Uyguladığı Farklı Nüfus Politikaları - Nüfus Politikaları Nasıl Geliştirilir? - Türkiye'nin Nüfus Politikaları - Türkiye İstatistik Kurumu

Temanın Amacı: Türkiye ve farklı ülkelerdeki nüfusla ilgili fırsat ve sorunların nüfus politikalarının belirlenmesindeki etkisini sorgulayabilme

Anahtar Kavramlar: bağımlı nüfus, demografik dönüşüm, doğum oranı, genç nüfus, göç, nüfus artış hızı, nüfus piramidi, nüfus politikası, nüfus yoğunluğu, ortanca yaş, ölüm oranı, yaşlı nüfus

Köprü Kurma

Türkiye'de Doğum Teşvik Politikaları: Aile ve Nüfus Politikaları Daire Başkanlığı Kuruldu!

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, doğurganlık oranlarının düşmesini engellemek ve doğumu teşvik etmek adına önemli adımlar attı. Bakanlık tarafından yapılan açıklamada, doğurganlık oranlarını yükseltmeyi hedefleyen politikaların önemine vurgu yapılarak, bu amaçla Aile ve Nüfus Politikaları Daire Başkanlığı'nın kurulduğu duyuruldu.

Doğum teşvik çalışmalarının artan doğurganlık oranlarına yönelik olumlu etkilerini hedefleyen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, doğum izinlerinin artırılmasından kreş ve bakım süreçlerinin desteklenmesine kadar çeşitli çalışmalar üzerinde durulduğunu belirtti. Yeni kurulan Aile ve Nüfus Politikaları Daire Başkanlığı çatısı altında bu politikaların çeşitlendirilerek sürdürüleceği açıklandı.

03 Temmuz 2024/ BASINDAN

Ülkemizde 3 Temmuz 2024'te yukarıdaki basın haberiyle duyurulan "Aile ve Nüfus Politikaları Daire Başkanlığı"nın kurulması nüfus politikalarının bir ülke için ne kadar kritik bir öneme sahip olduğunu ifade etmektedir. Çünkü genç, aktif ve üretken nüfusun, nitelikli insan gücü olarak varlığını devam ettirmesi bir ülkenin geleceğinde ve kalkınmasında hayati bir rol üstlenmektedir.

Nüfus Politikası Nedir?

- Nüfus politikası, bir ülkenin nüfus yapısını ve büyüklüğünü düzenlemek amacıyla uyguladığı strateji ve tedbirler bütünüdür; bu politikalar, doğum oranlarını artırmak veya azaltmak, göçü kontrol etmek ve nüfusun coğrafi dağılımını yönlendirmek gibi hedeflere sahip olabilir.

! Önemli

Nüfus politikalarında temel hedef, nüfusun artış hızının düzenlenmesidir. Ayrıca nüfusun yapısı ve dağılımına ilişkin hedefler de nüfus politikasının önemli bir bileşenidir.

Nüfus politikaları oluşturulurken dikkat edilmesi gereken özellikler şunlardır:

- Nüfusun Demografik Özelliklerinin Analizi
- Nüfusla İlgili Fırsatlar ve Sorunların Değerlendirilmesi
- Demografik Değişkenleri Etkileyen Önlemler
- Nüfus Artış Hızının Düzenlenmesi
- Nüfusun Yapısı ve Coğrafi Dağılımı ile İlgili Hedefler
- Sosyal, Ekonomik ve Sağlık Faktörlerinin İzlenmesi

! Önemli

"Demografik fırsat penceresi", bir ülkede çalışma çağındaki nüfus oranının bağımlı nüfus (çocuklar ve yaşlılar) oranından daha yüksek olduğu dönemi ifade eder. Bu dönem, ekonomik büyüme ve kalkınma için önemli bir fırsat sunar. Çünkü daha fazla insan üretken iş gücüne katılabilir ve daha az insan bağımlı nüfus olarak kaynak tüketir. Demografik fırsat penceresi, hükümetlerin iş gücü piyasalarını, eğitim sistemlerini ve sağlık hizmetlerini iyileştirme potansiyeli sağlar. Ancak bu dönem sınırlı bir süreye sahiptir, bu yüzden ülkeler bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirmek için hızlı ve etkili politikalar geliştirmelidir.

Nüfusla İlgili Fırsatlar ve Sorunlar

- Nüfus artışının ekonomik büyüme ve iş gücü piyasası açısından fırsatlar sunduğu bir gerçektir; artan nüfus, tüketici talebini artırarak ekonomik canlılık sağlar.
- Aynı zamanda, genç ve dinamik bir iş gücü oluşturur, inovasyon ve üretkenliği destekler. Ancak, hızlı nüfus artışı, kaynakların yetersiz kalmasına ve çevresel sürdürülebilirlik sorunlarına yol açabilir.
- Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimde aksaklıklar, altyapı eksiklikleri ve kentleşme problemleri de artan nüfusun getirdiği zorluklar arasındadır.
- Düşük nüfus artışı ise, yaşlanan bir nüfus yapısıyla birlikte sosyal güvenlik sistemleri üzerinde baskı yaratabilir. Fakat aynı zamanda, kaynakların daha verimli kullanılmasına ve yaşam kalitesinin artmasına olanak tanıyabilir.

! Etkinlik 1

Aşağıda nüfus artışının fazla ve az olmasının getirebileceği fırsatlar ya da ortaya çıkarabileceği sorunlarla ilgili karşılaştırma tabloları verilmiştir.

Nüfus artışının fazla olmasının getireceği fırsatlar

- Hızla artan nüfus, tüketim talebini artırarak ekonomik büyümeyi teşvik eder.
- Artan nüfus, daha fazla iş gücü arzı yaratarak üretkenliği destekler.
- Genç ve dinamik bir nüfus, yenilik ve yaratıcılığı teşvik eder.
- Büyük bir nüfus, ülkenin küresel pazarda daha rekabetçi olmasını sağlar.
- Nüfus artışı, eğitim ve sağlık hizmetlerine yapılan yatırımları artırabilir.
- Artan nüfus, toplumun sosyal ve kültürel çeşitliliğini zenginleştirir.

Nüfus artışının fazla olmasının ortaya çıkaracağı sorunlar

- Altyapı ve hizmetlerin yetersiz kalmasına yol açabilir.
- İşsizlik oranları artabilir ve sosyal huzursuzluklar ortaya çıkabilir.
- Doğal kaynakların aşırı kullanımı ve çevresel sorunlar, sürdürülebilirlik açısından risk oluşturabilir.
- Genç nüfusun eğitim ve istihdam sorunları, toplumsal gelişmeyi olumsuz etkileyebilir.
- Sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması, sağlık sorunlarının artmasına sebep olabilir.
- Hızlı nüfuslanma, kentsel alanlarda yoğunlaşma ve barınma sorunlarını beraberinde getirebilir.

Buna göre Afrika kıtasında nüfus artış hızı çok yüksek olan Nijer ve Angola ülkelerinde nasıl bir nüfus politikası izlenmesi gerekir? Gerekçeleriyle birlikte açıklayınız.

Nüfus artış hızını azaltma politikası izlenmelidir.

Kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlarken, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimi artırarak yaşam kalitesini yükseltir.

Nüfus artışının az olmasının getireceği fırsatlar

Kaynakların daha verimli ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasına olanak tanır.

Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim kolaylaşır, böylece bireylerin yaşam kalitesi artar.

Çevresel baskılar azalır, doğal kaynaklar korunur ve çevre kirliliği azaltılabilir.

İşgücü talebindeki azalma, işsizliğin önlenmesine ve işgücü piyasasında dengeli bir yapı oluşturulmasına katkı sağlar.

Altyapı ve konut projelerinin daha planlı ve etkin bir şekilde gerçekleştirilmesini mümkün kılar.

Nüfus artışının az olmasının ortaya çıkaracağı sorunlar

Nüfus gittikçe yaşlanarak sosyal güvenlik sistemlerine ciddi bir yük bindirir.

İşgücü azaldıkça, ekonomik büyüme yavaşlayabilir ve inovasyon kapasitesi düşebilir.

Genç nüfusun azalması, eğitim kurumlarında öğrenci sayılarının düşmesine ve eğitim sektöründe iş kayıplarına yol açabilir.

Emekli nüfusun artması sağlık ve bakım hizmetlerine olan talebi artırır, bu da sağlık sistemi üzerinde baskı yaratır.

Kırsal bölgelerde nüfus azalması, tarım ve diğer yerel ekonomilerin sürdürülebilirliğini tehlikeye atabilir.

Dünyada nüfus artış hızının en düşük olduğu iki ülke Japonya ve Bulgaristan'dır. Bu ülkelerde doğum oranları çok düşük olup, nüfusun yaşlanması ve doğal nüfus azalması gözlemlenmektedir.

Buna göre yukarıdaki nüfus artışının az olmasının getireceği fırsatları ve ortaya çıkarabileceği sorunları da göz önüne alarak bu iki ülkede nasıl bir nüfus politikası izlenmesinin gerektiğini açıklayınız:

Japonya'da izlenmesi gereken nüfus politikası:

Nüfus artış hızını artırma politikası

Bulgaristan'da izlenmesi gereken nüfus politikası:

Nüfus artış oranını yükseltme ve nüfusun niteliklerini iyileştirme politikası

Ülkelerin Uyguladığı Farklı Nüfus Politikaları

- Kimi ülkeler yüksek doğum oranları ve genç nüfus nedeniyle eğitim, sağlık ve istihdam konularına odaklanırken, kimi ülkeler yaşlanan nüfus ve düşük doğum oranlarıyla başa çıkmak için doğum teşvikleri ve göç politikaları uygular.
- Her ülke, kendi ulusal hedeflerine ve demografik ihtiyaçlarına uygun nüfus politikası ve stratejiler geliştirir.

Nüfus Artış Hızını Azaltma Politikası

- Afganistan, Pakistan ve Hindistan nüfus artış hızını azaltmaya yönelik planlama yapmaktadır.
- Bu ülkelerde nüfus artışını kontrol altına almak, işsizlik ve yoksulluk gibi sosyo-ekonomik sorunları azaltmaya yardımcı olabilir.

Etkinlik 2

Bangladeş, İran ve Endonezya nüfus artış hızını azaltmaya yönelik politikalar izleyen ülkeler arasındadır.

Bu ülkelerde nüfus artış hızını azaltmak için yapılan çalışmaları araştırarak aşağıdaki kutucuklar içine yazınız.

Nüfus artış hızını azaltmak için neler yapıyorlar?

Bangladeş

Aile planlaması

Sağlık hizmetlerine erişim

Eğitim programları

İran

Kadınların eğitimi

Aile planlaması

Sosyal medya paylaşımları

Endonezya

Aile eğitim programları

Kadınların bilinçlendirilmesi

Sağlık hizmetleri

Nüfus Artış Hızını Artırma Politikası,

- Almanya, Japonya, İsveç gibi bazı gelişmiş ülkeler nüfus artış hızını artırma politikası izler, çünkü yaşlanan nüfus yapısına sahip olmaları ekonomik ve sosyal sorunlara yol açar.
- Genç iş gücünün azalması, ekonomik büyüme ve üretkenlik üzerinde olumsuz etkilere neden olur.

Nüfusun Ülke İçindeki Dağılımını Düzenleme Politikası

- Bu politikalar genellikle şehirleşme, kırsal alanların kalkınması, altyapı yatırımları ve bölgesel ekonomik gelişimi teşvik etmeyi amaçlar.
- Çin, büyük şehirlerdeki nüfus artışını kontrol altına almak ve kırsal bölgeleri geliştirmek için uzun süredir nüfusun ülke içindeki dağılımını düzenlemeye yönelik politikalar uygulamaktadır.
- Hindistan, şehirleşmenin dengelenmesi ve kırsal kalkınmanın teşvik edilmesi amacıyla çeşitli devlet programları ve politikaları yürütmektedir.
- Brezilya, ülke içindeki nüfus dağılımını dengelemek için kırsal kalkınma programları ve şehirler arası altyapı projeleri üzerinde çalışmaktadır.

Brezilya'da hızlı nüfus artışı sonucu ortaya çıkan sağlıklı konutlardan oluşan favelalar. (Gecekondu)

- Avustralya, Kanada ve Endonezya ülkelerinde de nüfusun ülke içinde dağılımını düzenlemek için çeşitli uygulamalara gidilmiştir.

Demografik Yapıyı İyileştirme Politikası

- Doğum oranlarını ve nüfus artış hızını düşürmeyi başaran ülkeler nüfusun nicelik ve niteliğini geliştirmeye yönelik nüfus politikalarına girişir.
- Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi, okullaşma oranlarının ve istihdamın artırılması gibi çalışmalara gidilir.

Göç Politikası Belirleme

- Çalışma çağındaki nüfus oranı yetersiz ve iş gücü ihtiyacı fazla olan ülkeler genellikle göç politikalarını güçlendirirler.
- Bu ülkeler, yabancı iş gücünü çekmek için kolaylaştırılmış vize ve çalışma izni süreçleri oluşturabilirler.
- Göç politikaları, küresel rekabet gücünü artırmak ve ekonomik büyümeyi desteklemek amacıyla yetenekli ve uzman kişileri ülkeye çekmeyi hedefler.

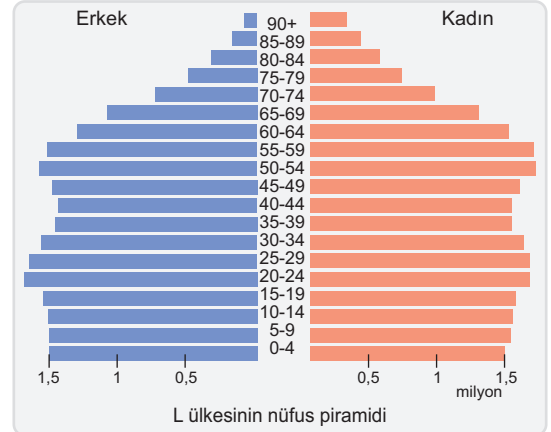
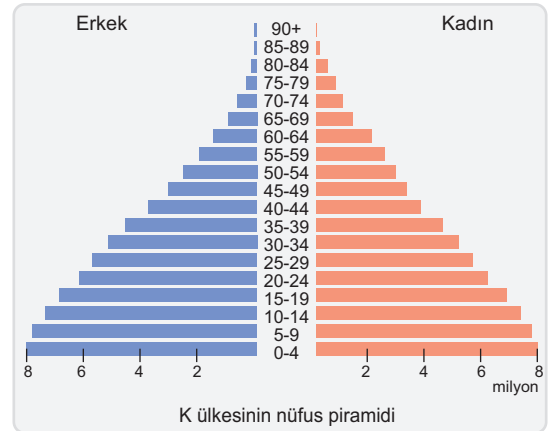
Önemli

Kanada, Avustralya, Almanya, İsveç, Katar ve ABD gibi ülkeler zaman zaman göç alma politikası uygular. Bu ülkeler, göç alma politikası uygulamayı genellikle ekonomik büyümeyi desteklemek, iş gücü piyasasını güçlendirmek ve demografik yapılarını güçlendirmek için yaparlar.

Nüfus politikası nasıl geliştirilir?

K ve L ülkelerine ait bilgilerden yola çıkarak bu ülkelerin nasıl bir nüfus politikası izlemeleri gerektiğini altı şapka düşünme yöntemiyle belirleyelim.

Ülke	K	L
Nüfus	125 122 542	42 985 200
Nüfus Artış Hızı (%)	2,22	0,20
Doğal Nüfus Artış Hızı (%)	3,33	1,0
Doğurganlık Hızı	5,43	1,09
Doğum Oranı (‰)	36,3	1,09
Ölüm Oranı (‰)	13,8	9,8
Ortalama Ömür	58	81

Türkiye'nin Nüfus Politikaları

- Türkiye'nin nüfus politikaları, demografik yapıyı iyileştirmeyi, nüfus artış hızını kontrol altında tutmayı ve sosyal ekonomik kalkınmayı desteklemeyi hedeflemiştir.
- 1923-1965 döneminde Türkiye, nüfus artış hızını yükseltmeyi hedefleyen politikalar uygulamıştır.
- 1965-1980 döneminde nüfus artış hızını azaltmayı hedefleyen politikalar izlenmiş, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda hızlı nüfus artışının ekonomik ve sosyal sorunlara yol açtığı vurgulanmıştır. Bu dönemde Nüfus Planlaması Kanunu çıkarılarak nüfus artış hızının kontrol altına alınması amaçlanmıştır.

- 1980-2005 döneminde Türkiye'de nüfus politikaları, nüfus artış hızının yanı sıra sağlık, eğitim, beslenme ve barınma gibi temel yaşam koşullarına odaklanmıştır.
- 2005'ten sonra hükümet, düşen doğum ve doğurganlık oranlarıyla başa çıkmak için, doğum oranlarını artırmaya yönelik destekler ve teşvikler sağlamış, çalışan annelere yönelik iş yaşamını destekleyici düzenlemeler yapmıştır.

Çıkış Soru 1

Cumhuriyet Dönemi'nde; Türkiye'de, farklı dönemlerde çeşitli nüfus politikaları uygulanmıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında nüfus artışına yönelik politikalar, 1960'lı yıllardan sonra artış hızını azaltacak politikalar, 2014 yılından sonra ise artış hızını yükseltme yönünde nüfus politikaları uygulanmıştır.

2014 yılı sonrasında uygulanan bu politikanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- Dinamik genç nüfusun korunması
- Bebek ölüm oranlarının azaltılması
- Ülke dışına göçlerin sınırlandırılması
- Boşanma oranlarının azaltılması
- Eğitilmiş nüfusun artırılması

(2023 AYT)

Son dönemde nüfus artış hızının çok hızlı düşmesi ve bu düşüşün de devam etme eğiliminde olmasına bağlı olarak; özellikle 2014 yılından sonra genç nüfus oranını koruma amaçlı, artış hızını yükseltme yönünde nüfus politikaları uygulanmıştır.
Cevap: A

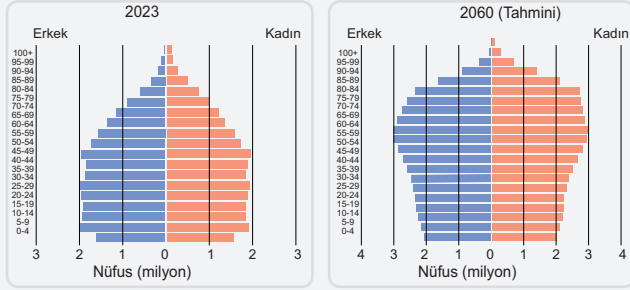
Türkiye İstatistik Kurumu

- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye'nin resmi istatistiklerini üretmek, yaymak ve kullanıma sunmakla görevli olan kuruluştur.
- TÜİK, nüfus, ekonomi, tarım, sağlık, eğitim, sanayi ve diğer sosyal alanlardaki verileri toplar, analiz eder ve raporlar.
- Resmi istatistik programını hazırlayarak, bu program kapsamında veri toplama, işleme, değerlendirme ve yayımlama süreçlerini yürütür.
- Ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak istatistiksel yöntemleri geliştirir ve uygular.

Etkinlik 3

Aşağıda Türkiye'nin 2023 yılı nüfus piramidi ve belli projeksiyonlara göre oluşturulmuş 2060 yılı tahmini nüfus piramidi verilmiştir.

Aşağıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olması durumuna göre ifadelerin başındaki harfleri T diyagramına yerleştiriniz.

Doğru

Yanlış

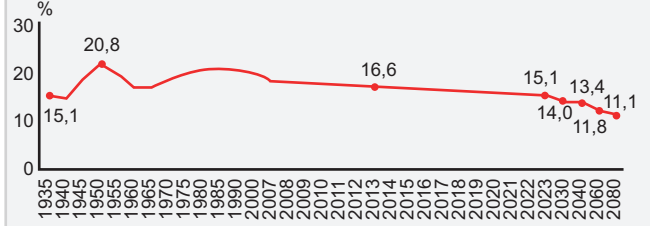
a	b
e	c
f	d
g	h
- 2023'e göre 2060 yılında Türkiye'de yaşlı nüfus oranı artacaktır.
 - 2060 yılına gelindiğinde Türkiye'de nüfus artış hızını azaltma yönünde politikalar uygulanması gerekecektir.
 - 2023 yılında ortanca yaş yüksek olduğu hâlde 2060'ta düşecektir.
 - Hem 2023 hem de 2060 yılında 65 yaş üstü nüfus grubunda erkeklerin oranı daha fazladır.
 - Türkiye'nin nüfus sayısı 2023'e göre 2060'ta daha fazla olacaktır.
 - 2023 yılına göre 2060'ta demografik fırsat penceresi giderek azalacaktır.
 - Türkiye 2060 yılına gelindiğinde demografik dönüşüm sürecinin 5. Aşamasında olacaktır.
 - 2023'ten 2060'a kadar geçen süreçte nüfus artış hızı giderek artacaktır.

Etkinlik 4

Birleşmiş Milletler tanımına göre 15-24 yaş grubunu içeren genç nüfus, Türkiye'de 1950 yılında toplam nüfusun %20,8'ini oluştururken bu oran 2013 yılında %16,6 ve 2023 yılında %15,1 oranındadır.

Genç nüfus oranının 2080 yılına kadar yapılan nüfus projeksiyonlarına göre nasıl bir değişime uğrayacağı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı 1935-2080

Buna göre;

Demografik fırsat penceresi kavramının genç nüfusu da içine aldığı düşünülürse 2023 yılı itibarıyla Türkiye'nin demografik özelliklerinin ortaya çıkardığı fırsatlar nelerdir?

Çalışma çağındaki nüfusun fazla olması ekonomide olumlu etkiler yapar

Grafiğe göre 2080 yılında Türkiye'nin demografik özelliklerinin ortaya çıkaracağı olası sorunlar nelerdir?

Yaşlı nüfus fazla olacağı için demografik fırsatlar azalacaktır

2023'ten itibaren genç nüfus oranındaki değişimler göz önüne alınırsa Türkiye'de 2080 yılında nasıl bir nüfus politikası izlenmesi gerekecektir? Bunun gerekçelerini yazınız.

Nüfus artış hızını artırma politikası uygulanması gerekecektir. Çünkü genç insanlara ihtiyaç olacaktır

2080 yılında ifade ettiğiniz nüfus politikasının başarılı olması için hangi uygulamalar yapılmalıdır?

Doğumların teşvik edilmesi, Erken yaşta evliliklerin özendirilmesi Doğum kontrol ilaçlarının satışının yasaklanması

4. ÜNİTEDE NELER ÖĞRENDİK (ÜNİTE ÖZETİ)

- Nüfusun tarihsel değişimini ve geleceğini
- Geçmişten günümüze nüfusta meydana gelen sıçramaları ve nedenlerini
- Dünyada ve Türkiye'de nüfus dağılışını ve nüfus hareketlerini
- Demografik dönüşüm sürecini ve aşamalarını
- Nüfus piramitleri ve özelliklerini
- Türkiye'nin demografik yapısını ve demografik dönüşüm sürecini
- Nüfusla ilgili fırsatları, sorunları ve nüfus politikalarını öğrendik.

Çıkış Soru Cevap Anahtarı

1.A

1. Bir ülkede nüfus artış hızını artırmaya yönelik politikalar uygulanmış ve uygulanan politikalar sonucunda nüfus artış hızı yükselmiştir.

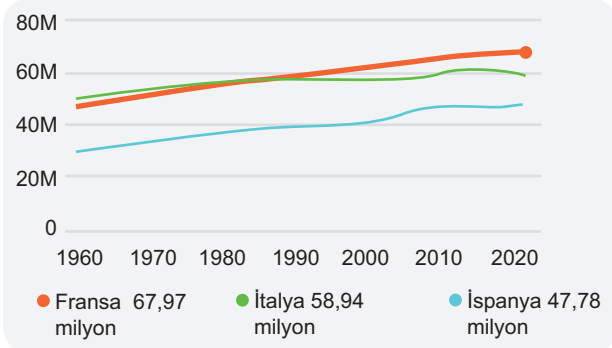
Bu durumun gerçekleşmesinde;

- I. sıkı şekilde doğum kontrolü uygulanması,
- II. kaliteli sağlık hizmetlerinin sunulması,
- III. doğum yapan anneler için çalışma sürelerinin kısaltılması,
- IV. evlenme yaşının yükseltilmesi

uygulamalarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki grafikte bazı ülkelerin 1960 - 2022 yılları arasındaki nüfus değişimleri gösterilmiştir.

Hangi ülkede son yıllarda nüfus sayısında azalma söz konusudur? Bu ülkede gelecek açısından ortaya çıkabilecek demografik riskler nelerdir?

İtalya

Yaşlı nüfusun artıp, genç nüfusun azalması

Grafiğe göre hangi ülkenin nüfusu daha istikrarlı şekilde artmıştır?

Fransa

Hangi ülkenin nüfusunun ikiye katlanma süresi daha uzundur? Neden?

İtalya. Çünkü nüfus artış hızı çok yavaştır.

Grafiğe göre nüfus artış hızını yükseltme politikası uygulaması gereken ülke hangisidir?

İtalya

3. İspanya, Şili, İtalya, Rusya ve Hindistan için 2023 yılına ait bazı demografik veriler aşağıdaki gibidir.

Ülke	Nüfus	Nüfus artış hızı	Doğal nüfus artış hızı	Doğurganlık hızı	Doğum oranı	Ölüm oranı	Ortalama Ömür
İspanya	47,350,000	0,10	-0,10	1,3	8,1	10,4	83,6
Şili	19,241,000	0,64	0,52	1,6	13,2	6,6	80,1
İtalya	59,554,000	-0,20	-0,30	1,24	7,0	10,7	82,8
Rusya	146,171,015	-0,21	-0,25	1,5	9,8	13,5	71,2
Hindistan	1,417,173,173	0,97	0,98	2,2	18,5	7,3	69,7

Buna göre,

göç alan ve göç veren ülkeler hangileridir? Yazınız.

İspanya, Şili, İtalya ve Rusya göç almaktadır. Hindistan göç vermektedir.

İtalya ve Hindistan'ın nüfus artış hızının birbirinden farklı olmasında etkili olan demografik özellikler nelerdir? Tablodaki verilerden yararlanarak değerlendiriniz.

Hindistan'da doğum oranları yüksek olduğu için İtalya'dan nüfus artış hızı daha yüksektir.

Ortalama ömür süresinin İspanya ve İtalya'da fazla olmasındaki etkenler nelerdir?

Ekonomik bakımdan daha kalkınmış olduklarından

Tabloya göre doğurganlık hızı ile ortalama ömür arasında bir ilişki olduğundan söz edilebilir mi? Açıklayınız.

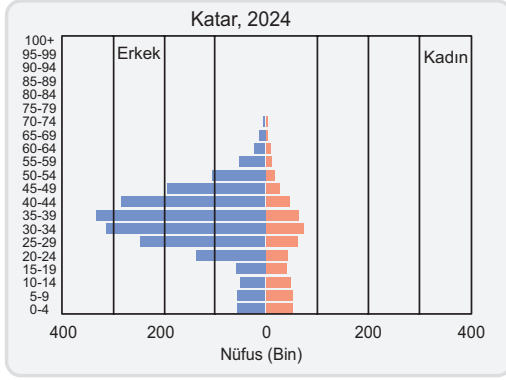
Doğurganlık hızı düşük olan ülkelerde ortalama ömür daha fazladır.

Nüfus artış hızı en fazla ve en az olan ülkeler hangileridir? Bu ülkelerin gelişmişlik durumlarını ortalama ömür süresiyle de ilişkilendirerek yorumlayınız.

En fazla; Hindistan En az; Rusya

Hindistan'da ortalama ömür Rusya'dan az olduğundan daha az gelişmiş olduğu anlaşılır

4.

Yukarıda verilen 2024 yılı Katar'ın nüfus piramidine göre ülkenin göç politikası uygulayarak işçi göçü aldığını savunan biri, bu görüşünü neye dayandırmış olabilir?

20 yaş üzerinde erkek nüfusun anormal şekilde kadınlardan fazla olması göç aldığını gösterir.

Katar, göç politikası uyguladıysa bunu hangi yıllar arasında gerçekleştirmiş olabilir?

Günümüzden 50 yıl öncesiyile 20 yıl öncesi arasındaki 30 yıllık sürede göç politikası izlemiş olmalıdır.

Katar göç politikası uygulamışsa bunun nedenleri nelerdir? Araştırıp yazınız.

İş gücü talebini karşılamak, ekonomik çeşitliliği artırmak ve uluslararası rekabet gücünü yükseltmek amacıyla göç politikaları uygulamaktadır.

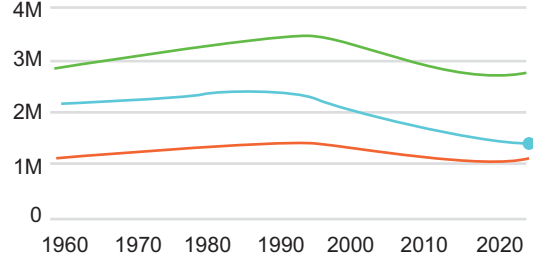
5. Bir ülkede;

- doğum ve ölüm oranları düşük,
- ortalama yaşam süresi uzun,
- doğal nüfus artış hızı düşük,
- toplam nüfusun ikiye katlanma süresi uzun

olduğuna göre bu ülkede uygulanması gereken nüfus politikası nedir?

- Nüfusu artırma
- Nüfusu azaltma
- Nüfusu ülkeye dengeli dağıtma
- Ülke dışına göç verme politikası
- Nüfusun nitelik ve niceliğini iyileştirme

6. Aşağıda Baltık ülkeleri olarak bilinen ülkelerin nüfus değişim grafikleri verilmiştir.

● Litvanya 2,832 milyon ● Letonya 1,879 milyon ● Estonya 1,349 milyon

Buna göre Letonya'nın demografik özelliklerini fırsat ve sorunlar açısından değerlendiriniz.

Hizmetlere ulaşım açısından fırsatlar fazladır.

İş gücü olanaklarının karşılanmasının zorlaşması bir sorundur.

Grafikteki ülkelerden hangilerinin nüfusu artma eğilimine geçmiştir. Bu artışta ne gibi nüfus politikaları uygulanmış olabilir?

Litvanya ve Estonya'da nüfus artma eğilimine geçmiştir. Doğumların teşviki ve aile yardımları.

7. Ülkemizde 1965-1980 döneminde aile planlamasına yönelik yapılan çalışmalarla sosyal ve ekonomik hayatta yaşanan gelişmelere bağlı olarak ülke nüfusunun artış hızında bir azalma görülmüştür. Ayrıca dış ülkelere doğru gerçekleşen (özellikle Almanya) işçi göçlerinin de ülkemizdeki nüfus artış hızının düşmesinde etkili olduğu söylenebilir. Bu dönemin sonunda Türkiye nüfusu 50 milyona ulaşmıştır.

Açıklamada sözü edilen dönemde Türkiye'de nasıl bir nüfus politikası uygulanmıştır?

Aile planlaması ve nüfus artış hızını düşürme politikası

Bu politikanın uygulanması istenmesinde etkili olan faktörler nelerdir?

Ekonomik ve sosyal bunalmalar

Cevap Anahtarı

1.D 5.A